

Vojtěch Filip

poslanec PSP ČR (KSČM)

K návštěvě ministra zahraničí na Ukrajině

KSČM i já osobně považujeme ukrajinské národy za naše sousedy a blízké přátele.

Udržování a rozvoj diplomatických vztahů s touto zemí je nezbytné, ale návštěva ministra zahraničních věcí ČR, T. Petříčka, nejenže proběhla v nevhodnou dobu, ale zejména měla nepřijatelný průběh.

Tomáš Petříček uskutečnil oficiální návštěvu, kterou nelze vykládat jinak, než jako politickou podporu současného prezidenta a jeho vlády v období vrcholící prezidentské kampaně, tedy jako možný zásah do vnitřních záležitostí Ukrajiny.

Přitom Ukrajina se v současné době nachází na významném politickém rozcestí. 31. března 2019 se konají prezidentské volby. Na Ukrajině probíhá bouřlivá až surová volební kampaň. Podle všech dostupných průzkumů je pravděpodobnost vítězství stávajícího prezidenta Petra Porošenka malá. Prezident a jím jmenovaná vláda se provinili na ukrajinském národě tím, že v rozporu s ústavou rozpoutali na východě Ukrajiny občanskou válku, které padlo za oběť více než 10 000 občanů Ukrajiny, 25 000 bylo zraněno a 1 500 000 obyvatel opustilo své domovy. Ukrajina se po pěti letech současné vlády nachází na pokraji ekonomického a politického kolapsu. Dochází k nárůstu fašismu, Ukrajina oslavuje válečné zločince jako Stepana Banderu a Romana Šuchevyče jako hrdiny. Dochází k omezování svobody slova napadáním, či dokonce vězněním novinářů, kteří se nepřipojují k šíření nacionalistických postojů. Na Ukrajině existují i vězni svědomí. Jedním z nich je paradoxně například Nadija Savčenková, která byla považována za hrdinku bojů proti povstalcům v Donbase do té doby, než se politicky rozešla se současnou vládní garniturou. Dnes se Savčenková nachází ve vazbě, údajně za přípravu státního převratu. Občany Krymu zbavila Ukrajina občanství. Krym odřízla od zásobování vodou, elektřinou a od železničního spojení. Na Ukrajině je porušována náboženská svoboda. Příslušníci tradiční Ukrajinské pravoslavné církve jsou vyháněni z chrámů, které obsazují stoupenci nové církve založené za pomoci představitelů kyjevského režimu. Dochází k potlačování jazykových práv maďarského a ruskojazyčného obyvatelstva, které představují významnou část obyvatel Ukrajiny.

T. Petříček bohužel nevyužil návštěvu k tomu, aby se důrazně distancoval od podpory nacionalizmu a fašismu a porušování lidských práv, o kterých rád mluví jinde. Kategoricky neodmítl glorifikaci Stepana Bandery, který byl již předválečnými polskými soudy, za účasti československých orgánů, odsouzen k trestu smrti za teroristickou činnost a stejně tak příslušníků Ukrajinských nacionalistů. Pokud se T. Petříček setkal s představiteli neziskových organizací a s představiteli krymských Tatarů, proč si nenašel čas na setkání s našimi krajany, kteří dodnes žijí v této těžce zkoušené zemi? Mnoho z nich si mimochodem pamatuje masakry svých rodinných příslušníků ve Volyňské oblasti v období druhé světové války, prováděné ukrajinskými nacionalisty, kterým jsou dnes vypláceny veteránské penze. Je s podivem, že si pan

ministr zcela zjevně neuvědomuje, že v zájmu lidí žijících na Ukrajině je ukončení občanské války a obnovení normálních vztahů jak s Ruskem, tak i s ostatními sousedy. Stabilita Ukrajiny je významnou bezpečnostní otázkou pro Českou republiku, protože zhroucení této země, které dnes reálně hrozí, by pro Českou republiku znamenalo obrovskou migrační vlnu, nárůst kriminality a ostatních bezpečnostních rizik.

Ukrajina dnes nebojuje za samostatnost, jak se domnívá pan Petříček, neboť je samostatným státem již od 24. srpna 1991. Ukrajina bojuje za svoji budoucnost. Část obyvatel Ukrajiny se rozhodla ze země emigrovat, obyvatelé Krymu se oddělili ústavně a úspěšně, obyvatelé Doněcka a Luhanska za svá práva dosud bojují. A to je důvod k zamyšlení pro samotné Ukrajince, jestli jejich současné státoprávní uspořádání vyhovuje státu, na jehož území se nachází několik národů majících sice mnoho společného, ale i toho, co je rozděluje.

Ukrajina potřebuje nejenom ekonomické, ale především státoprávní reformy. Když Češi žili v jednom státě se Slováky, hledali jsme společně mnoho způsobů společného soužití. Nejprve to byla federace, později jsme se dokázali bez jediné kapky krve a jako přátelé rozejít. Pan Petříček se mohl s Ukrajinci například podělit o naše historické zkušenosti soužití v mnohonárodnostním státě. V takovém případě by Českou republiku zastupoval nikoliv jako politický aktivista, ale jako odpovědný ministr zahraničí.

Vojtěch Filip